

दीप प्रज्ज्वलन

दीपोज्योतिः परब्रह्म
दीपो ज्योतिर्जनार्दनः ।
दीपो हरतु मे ध्वान्तं
संविद् दीप नमोस्तु ते ॥

मङ्गलाचरण

मङ्गलं दिशतु में विनायको मङ्गलं दिशतु मे सरस्वती ।
मङ्गलं दिशतु मे महेश्वरी मङ्गलं दिशतु मे सदाशिवः ॥ 1 ॥

मङ्गलं भगवान् विष्णुः मङ्गलं गरुडध्वजः ।
मङ्गलं पुण्डरीकाक्षो मङ्गलायतनो हरिः ॥ 2 ॥
नेत्राणां त्रितयं शिवं पशुपतेः योगत्रयं पावनं
यत्तद्विष्णुपदत्रयं त्रिभुवनं शक्तित्रयं संविदः ।
प्रस्थानत्रितयं पराक्षरमयं मात्रात्रयं श्रीगुरोः
औघानां त्रितयं परं प्रतिदिनं कुर्वन्तु नो मङ्गलम् ॥ 3 ॥

गुरु शरणम्

सद्गुरु चरणं चिद्गुरु चरणं, संवित् गुरु चरणम्
कुरु शरणम् शरणं शरणं स्वीकुरु शरणम् ॥ ध्रुवपद ॥
सकलविघ्नहरणं गुरुचरणम्, साधनपथभरणं गुरुचरणं,
स्वात्माविष्करणम् गुरुचरणम् ॥ 1 ॥
समस्त तमहरणं गुरुचरणं, समाधिसुखकरणं गुरुचरणं,
स्वानन्द वितरणं गुरुचरणम् ॥ 2 ॥

शान्तिमंत्राणि

ॐ शं नो मित्रः शं वरुणः शं नो भवत्वयमा । शं न इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो विष्णुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि । ऋतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु । तद्वक्तारमवतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारम् । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥१॥

ॐ सह नावतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्वि नावधीतमस्तु । मा विद्विषावहै । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥२॥

ॐ यश्छन्दसां ऋषभो विश्वरुपः छन्दोभ्यो-ध्यमृतात् संबभूव । स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु । अमृतस्य देवधारणो भूयासम् । शरीरं मे विचर्षणम् । जिह्वा मे मधुमत्तमा । कर्णाभ्यां भूरि विश्रुवम् । ब्रह्मणः कोशोसि । मेधया पिहितः । श्रुतं मे गोपाय । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥३॥

ॐ अहं वृक्षस्य रेरिवा । कीर्तिः पृष्ठं गिरेरिव । ऊर्ध्वं पवित्रो वाजिनीव स्वमृतमस्मि । द्रविणं (गुं) सुवर्चसम् । सुमेधा अमृतोक्षितः । इति त्रिशंकोर्वेदानुवचनम् । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥४॥

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात् पूर्णमुदच्यते । पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥५॥

ॐ गणानां त्वा गणपति (गुं) हवामहे प्रियाणां त्वा प्रियपति (गुं) हवामहे निधीनां त्वा निधिपति (गुं) हवामहे वसो मम । आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधम् ।

ॐ अम्बेऽअम्बिके अम्बालिके न मा नयति कश्चन । ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकां काम्पीलवासिनीम् ॥

श्री सूक्तम्

ॐ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्त्रजाम् ।
चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीजातवेदोमऽआवह ॥ 1 ॥
तां म आ वह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषा- नहम् ॥ 2 ॥
अश्वपूर्वा रथमध्यां हस्तिनादप्रबोधिनीम् ।
श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मादेवीजुषताम् ॥ 3 ॥
कांसोस्मि तां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् ।
पद्मेस्थितां पद्म-वर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ 4 ॥
चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुदाराम् ।
तां पद्मिनीम् शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणोमि ॥ 5 ॥
आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथबिल्वः ।
तस्य फलानि तपसा नुदन्तु मा यांतरा याश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ 6 ॥
उपैतुमादेवसखः कीर्तिश्चमणिनासह ।
प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेस्मिन् कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ 7 ॥
क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ।
अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुदमेगृहात् ॥ 8 ॥
गन्धद्वारां दुराधार्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरी सर्वभूतानां तामिहोपह्वयेश्रियम् ॥ 9 ॥
मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि ।
पशूना (गुं) रुपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ 10 ॥
कर्दमेन प्रजा भूता मयि सम्भव कर्दम ।
श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥ 11 ॥
आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिक्लीत वस मे गृहे ।
नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले ॥ 12 ॥
आर्द्रां पुष्करिणीं पुटिं पिङ्गलां पद्म मालिनीम् ।
चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो मऽआवह ॥ 13 ॥

आर्द्रा यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ।
 सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो मऽआवह ॥ 14 ॥
 तांमऽआवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
 यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥ 15 ॥
 यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ।
 श्रियः पंचदशचं च श्रीकामस्सततं जपेत् ॥ 16 ॥

पुरुषसूक्तम्

ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेद्या निदधे पदम् । समूहं मस्यपा (गं) सुरे स्वाहा ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

सभूमि (गं) सर्वतस्पृत्वात्त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ 1 ॥

पुरुषऽएवेद (गं) सर्वं यदभूतं यच्चभाव्यम् ।

उतामृतत्त्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥ 2 ॥

एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्चपूरुषः ।

पादोऽस्यविश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतन्दिवि ॥ 3 ॥

त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।

ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनान-शनेऽभि ॥ 4 ॥

ततो विराण्डजायत विराजोऽअधिपूरुषः ।

सजातोऽअत्यरिच्यत पश्चाद् भूमिमथोपुरः ॥ 5 ॥

तस्माद् यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतम्पृषदाज्यम् ।

पशून्ताँश्चक्रे वायव्यानारण्या ग्राम्याश्च ये ॥ 6 ॥

तस्माद् यज्ञात्सर्वहुतऽऋचः सामानि जज्ञिरे ।

छन्दा (गं) सि जज्ञिरे तस्माद् यजुस्तस्मादजायत ॥ 7 ॥

तस्मादश्वाऽअजायन्त ये के चोभयादतः ।

गावो ह जज्ञिरे तस्मात् तस्माज्जाताऽअजावयः ॥ 8 ॥

तं यज्ञम्बर्हिषिप्रौक्षन् - पुरुषंजातमग्रतः ।

तेन देवाऽअजयन्तसाध्याऽऋषयश्च ये ॥११॥
 यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।
 मुखकिमस्यासीत् किम्बाहू किमूरु पादाऽउच्येते ॥ १० ॥
 ब्राह्मणोस्य मुखमासीद् बाहूराजन्यः कृतः ।
 उरू तदस्य यद् वैश्यः पद्भ्या (ग्ं) शूद्रोऽअजायत ॥११॥
 चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत ।
 श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥ १२ ॥
 नाभ्याऽआसीदन्तरिक्ष (ग्ं) शीर्ष्णोद्यौः समवर्तत ।
 पद्भ्याम्भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकाँ२ अकल्पयन् ॥१३॥
 यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तोऽस्यासीदाज्यं ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः ॥१४॥
 सप्तास्यासन्परिधयस्त्रिः सप्त समिधः कृताः ।
 देवायद्यज्ञन्तन्वानाऽअबधन्- पुरुषम्पशुम् ॥१५॥
 यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
 ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥१६॥

॥ पुरुषसूक्तं सम्पूर्णम् ॥

गीता पञ्चदशोऽध्याय

वसुदेवसुतं देवं कंसं चाणूरमर्दनम् ।
देवकीपरमानन्दं कृष्णं वन्दे जगद्गुरुम् ॥
॥ ॐ श्री परमात्मने नमः ॥

अथ पञ्चदशोऽध्यायः

श्री भगवानुवाच

ऊर्ध्वमूलमधःशाखमश्वत्थं प्राहुरव्ययम् ।
छन्दांसि यस्य पर्णानि यस्तं वेद स वेदवित् । 1 ।
अधश्चोर्ध्वं प्रसृतास्तस्यशाखा
गुणप्रवृद्धा विषयप्रवालाः ।
अधश्च मूलान्यनुसन्ततानि ।
कर्मानुबन्धीनि मनुष्यलोके । 2 ।
न रूपमस्येह तथोपलभ्यते ।
नान्तो न चादिर्न च सम्प्रतिष्ठा ।
अश्वत्थमेनं सुविरूढमूल
मसङ्गशस्त्रेण दृढेन छित्त्वा । 3 ।
ततः पदं तत्परिमार्गितव्यं
यस्मिन्नाता न निवर्तन्ति भूयः ।
तमेव चाद्यं पुरुषं प्रपद्ये
यतः प्रवृत्तिः प्रसृतापुराणी । 4 ।
निर्मानमोहाजितसङ्ग्रदोषा
अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः ।
द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखज्ञज्ञै
र्गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं तत् । 5 ।
न तद्भासयते सूर्यो न शशाङ्को न पावकः ।
यद्गत्वा न निवर्तन्ते तद्भाम परमं मम । 6 ।
ममैवांशो जीवलोके जीवभूतः सनातनः ।

मनः षष्ठानीन्द्रियाणि प्रकृतिस्थानि कर्षति । 7 ।
 शरीरं यदवाप्नोति यच्चाप्युत्क्रामतीश्वरः ।
 गृहीत्वैतानि संयाति वायुर्गन्धानिवाशयात् । 8 ।
 श्रोत्रं चक्षुः स्पर्शनं च रसनं घ्राणमेव च ।
 अधिष्ठाय मनश्चायं विषयानुपसेवते । 9 ।
 उत्क्रामन्तं स्थितं वापि भुञ्जानं वा गुणान्वितम् ।
 विमूढा नानुपश्यन्ति पश्यन्ति ज्ञानचक्षुषः । 10 ।
 यतन्तो योगिनश्चैनं पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम् ।
 यतन्तोऽप्यकृतात्मानो नैनं पश्यन्त्यचेतसः । 11 ।
 यदादित्यगतं तेजो जगद्भासयतेऽखिलम् ।
 यच्चन्द्रमसि यच्चाग्नौ तत्तेजो विद्धि मामकम् । 12 ।
 गामाविश्य च भूतानि धारयाम्यहमोजसा ।
 पुष्णामि चौषधीः सर्वाः सोमो भूत्वा रसात्मकः । 13 ।
 अहं वैश्वानरो भूत्वा प्राणिनां देहमाश्रितः ।
 प्राणापानसमायुक्तः पचाम्यन्नं चतुर्विधम् । 14 ।
 सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टोमत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च ।
 वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्योवेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् । 15 ।
 द्वाविमौ पुरुषौ लोके क्षरश्चाक्षर एव च ।
 क्षरः सर्वाणि भूतानि कूटस्थोऽक्षर उच्यते । 16 ।
 उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः परमात्मेत्युदाहृतः ।
 यो लोकत्रयमाविश्य बिभर्त्यव्यय ईश्वरः । 17 ।
 यस्मात्क्षरमतीतोऽहमक्षरादपि चोत्तमः ।
 अतोऽस्मि लोके वेदे च प्रथितः पुरुषोत्तमः । 18 ।
 यो मामेवमसम्मूढो जानाति पुरुषोत्तमम् ।
 स सर्वविद्भजति मां सर्वभावेन भारत । 19 ।
 इति गुह्यतमं शास्त्रमिदमुक्तं मयानघ ।
 एतद्ब्रुद्ध्वा बुद्धिमान्स्यात्कृतकृत्यश्च भारत । 20 ।
 ॐ तत्सदिति श्रीमद्भगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे
 श्री कृष्णार्जुनसंवादे पुरुषोत्तमयोगो नाम पञ्चदशो अध्यायः ।

हरि ॐ तत्सत् - तत्सत् - तत्सत्

संकल्प :

ॐ अस्य श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य भगवान् वेदव्यास ऋषिः,
श्रीविष्णु परमात्मा देवता, अनुष्टुप् छन्दः, अमृतांशूद्भवो भानुरिति
बीजम्, देवकीनन्दनः स्त्रष्टेति शक्तिः, त्रिसामा सामगः सामेति हृदयम्,
शङ्खभृन्नंदकी चक्रीति कीलकम्, शाङ्गधन्वा गदाधर इत्यस्त्रम्,
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्य इति कवचम्, उद्भवः क्षोभणो देव इति परमो मंत्रः,
श्रीविष्णुप्रीत्यर्थे सहस्रनामः जपे विनियोगः ॥

अथ श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम्

- अथ ध्यानम् -

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभांगम्
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम्

ॐ श्री परमात्मने नमः ॥

यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसारबन्धनात् ।
विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णवे प्रभविष्णवे ॥
नमः समस्तभूतानामादिभूताय भूभृते ।
अनेकरूपरूपाय विष्णवे प्रभविष्णवे ॥

वैशम्पायन उवाच

श्रुत्वा धर्मानशेषेण पावनानि च सर्वशः ।
युधिष्ठिरः शान्तनवं पुनरेवाभ्यभाषत । 1 ।

युधिष्ठिर उवाच

किमेकं दैवतं लोके किं वाप्येकं परायणयम् ।
स्तुवन्तः कं कमर्चन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् । 2 ।

को धर्मः सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः ।
किं जपन्मुच्यते जन्तुर्जन्मसंसारबन्धनात् । 3 ।

भीष्म उवाच

जगत्प्रभुं देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नामसहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः । 4 ।
तमेव चार्चयन्नित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययम् ।
ध्यायन् स्तुवन् न मस्यंश्च यजमानस्तमेव च । 5 ।
अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलोकमहेश्वरम् ।
लोकाध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्वदुःखातिगो भवेत् । 6 ।
ब्रह्मण्यं सर्वधर्मज्ञं लोकानां कीर्तिवर्धनम् ।
लोकनाथं महद्भूतं, सर्वभूतभवोद्भवम् । 7 ।
एष मे सर्वधर्माणां, धर्मोऽधिकतमो मतः ।
यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं, स्तवैरर्च्यन्नरः सदा । 8 ।
परमं यो महत्तेजः, परमं यो महत्तपः ।
परमं यो महद्ब्रह्म, परमं यः परायणम् । 9 ।
पवित्राणां पवित्रं यो, मङ्गलानां च मङ्गलम् ।
दैवतं देवतानां च, भूतानां योऽव्ययः पिता । 10 ।
यतः सर्वाणि भूतानि, भवन्त्यादियुगागमे ।
यस्मिंश्च प्रलयं यान्ति, पुनरेव युगक्षये । 11 ।
तस्य लोकप्रधानस्य, जगन्नाथस्य भूपते ।
विष्णोर्नामसहस्रं मे, शृणु पापभयापहम् । 12 ।
यानि नामानि गौणानि, विख्यातानि महात्मनः ।
ऋषिभिः परिगीतानि, तानि वक्ष्यामि भूतये । 13 ।
ॐविश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ।
भूतकृद् भूतभृद् भावो भूतात्मा भूतभावनः । 14 ।
पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः ।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च । 15 ।
योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ।
नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः । 16 ।

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।
 सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः । 17 ।
 स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।
 अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः । 18 ।
 अप्रमेयो हृष्णिकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।
 विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः । 19 ।
 अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।
 प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् । 20 ।
 ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।
 हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः । 21 ।
 ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।
 अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् । 22 ।
 सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।
 अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः । 23 ।
 अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।
 वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः । 24 ।
 वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मा सम्मितः समः ।
 अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः । 25 ।
 रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ।
 अमृतः शाश्वतः स्थाणुर्वरारोहो महातपाः । 26 ।
 सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ।
 वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित्कविः । 27 ।
 लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः ।
 चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दष्टश्चतुर्भुजः । 28 ।
 भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः ।
 अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः । 29 ।
 उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरुर्जितः ।
 अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः । 30 ।
 वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः ।
 अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः । 31 ।

महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः ।
अनिर्देश्यवपुः श्रीमान्मेयात्मा महाद्विधश्क् । 32 ।
महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः ।
अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः । 33 ।
मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ।
हिरण्यनाभः सुतपा पद्मनाभः प्रजापतिः । 34 ।
अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः संधाता संधिमान् स्थिरः ।
अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा । 35 ।
गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः ।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः । 36 ।
अग्रणीग्रामणीः श्रीमान्न्यायो नेता समीरणः ।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् । 37 ।
आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सम्प्रमर्दनः ।
अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः । 38 ।
सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः ।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जदुर्नारायणो नरः । 39 ।
असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः ।
सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः । 40 ।
वृषाही वृषभो विष्णुवृषपर्वा वृषोदरः ।
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः । 41 ।
सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः ।
नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः । 42 ।
ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ।
ऋद्ध स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः । 43 ।
अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः ।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः । 44 ।
भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः ।
कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः । 45 ।
युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः ।
अदृश्योऽव्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित् । 46 ।

इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः ।
 क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः । 47 ।
 अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः ।
 अपां निधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः । 48 ।
 स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।
 वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः । 49 ।
 अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ।
 अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः । 50 ।
 पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत् ।
 महर्दिधर्त्रद्भो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः । 51 ।
 अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।
 सर्वलक्षणलक्षणयो लक्ष्मीवान्समितिज्जयः । 52 ।
 विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः ।
 महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः । 53 ।
 उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः
 करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः । 54 ।
 व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।
 परर्दिधः परमस्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः । 55 ।
 रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोऽनयः ।
 वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः । 56 ।
 वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ।
 हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः । 57 ।
 ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ।
 उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः । 58 ।
 विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम् ।
 अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभागो महाधनः । 59 ।
 अनिर्विण्णः स्थाविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः ।
 नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः । 60 ।
 यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः ।
 सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् । 61 ।

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत् ।
 मनोहरो जितक्रोधयो वीरबाहुर्विदारणः । 62 ।
 स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् ।
 वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः । 63 ।
 धर्मगुब्धार्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम् ।
 अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः । 64 ।
 गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः ।
 आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः । 65 ।
 उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः ।
 शरीरभूतभृद्धोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः । 66 ।
 सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः ।
 विनयो जयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्वतां पतिः । 67 ।
 जीवो विनयिता साक्षी मुकुन्दो ऽमितविक्रमः ।
 अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः । 68 ।
 अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः ।
 आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः । 69 ।
 महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ।
 त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृङ्गःकृतान्तकृत् । 70 ।
 महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी
 गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः । 71 ।
 वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णो दृढः संकर्षणोऽच्युतः ।
 वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः । 72 ।
 भगवान् भगहानन्दी वनमाली हलायुधः ।
 आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिस्तमः । 73 ।
 सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः ।
 दिविस्पृक्सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः । 74 ।
 त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक् ।
 संन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् । 75 ।
 शुभांगः शान्तिदः सृष्टा कुमुदः कुवलेशयः ।
 गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः । 76 ।

अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः ।
 श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः । 77 ।
 श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः ।
 श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाल्लोकत्रयाश्रयः । 78 ।
 स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ।
 विजितात्मा विधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः । 79 ।
 उदीर्णः सर्वत-श्चक्षुरनीशः शाश्वतस्विरः ।
 भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः । 80 ।
 अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः ।
 अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः । 81 ।
 कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः ।
 त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः । 82 ।
 कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः ।
 अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनंजयः । 83 ।
 ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद् ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः ।
 ब्रह्मविद् ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः । 84 ।
 महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः ।
 महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः । 85 ।
 स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।
 पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः । 86 ।
 मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।
 वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः । 87 ।
 सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ।
 शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः । 88 ।
 भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः ।
 दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः । 89 ।
 विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ।
 अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः । 90 ।
 एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम् ।
 लोकबन्धुलोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः । 91 ।

सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ।
 वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः । 92 ।
 अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् ।
 सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः । 93 ।
 तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।
 प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकश्रृङ्गो गदाग्रजः । 94 ।
 चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहु चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।
 चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् । 95 ।
 समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।
 दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा । 96 ।
 शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।
 इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः । 97 ।
 उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।
 अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी । 98 ।
 सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।
 महाहृदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः । 99 ।
 कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोऽनिलः ।
 अमृताशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः । 100 ।
 सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः ।
 न्यग्रोधोदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः । 101 ।
 सहस्रार्चिः सप्तजिहः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।
 अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः । 102 ।
 अणुबृहत्कशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान् ।
 अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्धनः । 103 ।
 भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।
 आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः । 104 ।
 धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।
 अपराजितः सर्वसहो नियन्ता नियमो यमः । 105 ।
 सत्त्ववान्सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ।
 अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्धनः । 106 ।

विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ।
 रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः । 107 ।
 अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः ।
 अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः । 108 ।
 सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरप्ययः ।
 स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः । 109 ।
 अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः ।
 शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः । 110 ।
 अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः ।
 विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः । 111 ।
 उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।
 वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः । 112 ।
 अनन्तरूपोऽनन्त श्रीर्जितमन्युर्भयापहः ।
 चतुरस्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः । 113 ।
 अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिरांगदः ।
 जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः । 114 ।
 आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः ।
 ऊर्ध्वगः सत्यशाचारः प्राणदः प्रणवः पणः । 115 ।
 प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणजीवनः ।
 तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः । 116 ।
 भूर्भुवः स्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ।
 यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गोयज्ञवाहनः । 117 ।
 यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः ।
 यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च । 118 ।
 आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ।
 देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः । 119 ।
 शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः ।
 रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुध । 120 ।

॥ सर्व प्रहरणायुध ॐ नम इति ॥

इतीदं कीर्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः ।
 नाम्नां सहस्रं दिव्यानामशेषेण प्रकीर्तितम् । 121 ।
 य इदं शृणुयान्नित्यं यश्चापि परिकीर्तयेत् ।
 नाशुभं प्राप्नुयात्किञ्चित्सोऽमुत्रेह च मानवः । 122 ।
 वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात्क्षत्रियो विजयी भवेत् ।
 वैश्यो धनसमृद्धः स्याच्छूद्रः सुखमवाप्नुयात् । 123 ।
 धर्मार्थी प्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थी चार्थमाप्नुयात् ।
 कामानवाप्नुयात्कामी प्रजार्थी प्राप्नुयात्प्रजाम् । 124 ।
 भक्तिमान्यः सदोत्थाय शुचिस्तदगतमानसः ।
 सहस्रं वासुदेवस्य नाम्नामेतत्प्रकीर्तयेत् । 125 ।
 यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञातिप्राधान्यमेव च ।
 अचलां श्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम् । 126 ।
 न भयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं तेजश्च विन्दति ।
 भवत्यरोगो द्युतिमान्बलरूपगुणान्वितः । 127 ।
 रोगार्तो मुच्यते रोगाद् बद्धो मुच्येत बन्धनात् ।
 भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आपदः । 128 ।
 दुर्गाण्यतितरत्याशु पुरुषः पुरुषोत्तमम् ।
 स्तुवन्नामसहस्रेण नित्यं भक्तिसमन्वितः । 129 ।
 वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेवपरायणः ।
 सर्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम् । 130 ।
 न वासुदेवभक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् ।
 जन्ममृत्युजराव्याधिभयं नैवोपजायते । 131 ।
 इमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ।
 युज्येतात्मसुखक्षान्तिश्रीधृतिस्मृतिकीर्तिभिः । 132 ।
 न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः ।
 भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे । 133 ।
 द्यौः सचन्द्रार्कनक्षत्रा खं दिशो भूर्महोदधिः ।
 वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः । 134 ।

ससुरासुरगन्धर्व सयक्षोरगराक्षसम् ।
 जगद्वशे वर्ततेदं कृष्णस्य सचराचरम् । 135।
 इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो बलं धृतिः ।
 वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च । 136।
 सर्वागमानामाचारः प्रथमं परिकल्पते ।
 आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः । 137।
 ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः ।
 जङ्गमाजङ्गमं चेदं जगन्नारायणोद्भवम् । 138।
 योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिल्पादि कर्म च ।
 वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमेतत्सर्वं जनार्दनात् । 139 ।
 एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः ।
 त्रील्लोकान्व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्तेविश्वभुगव्ययः । 140 ।
 इमं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तितम् ।
 पठेद्य इच्छेत्युरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुखानि च । 141।
 विश्वेश्वरमजं देवं जगतः प्रभवाप्ययम् ।
 भजन्ति ये पुष्कराक्षं न ते यान्ति पराभवम् । 142।

ॐ तत्सदिति श्रीमहाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां
 वैयासिक्यामानुशासनिके पर्वणि भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे
 श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रम् ।।
 हरिः ॐ तत्सत् ! हरिः ॐ तत्सत् !! हरिः ॐ तत्सत्!!!

ॐ पुरुषोत्तम मास भगवद् अर्चना ॐ

1. ॐ विष्णवे नमः
2. ॐ जिष्णवे नमः
3. ॐ महाविष्णवे नमः
4. ॐ हरये नमः
5. ॐ कृष्णाय नमः
6. ॐ अधोक्षजाय नमः
7. ॐ केशवाय नमः
8. ॐ माधवाय नमः
9. ॐ रामाय नमः
10. ॐ अच्युताय नमः
11. ॐ पुरुषोत्तमाय नमः
12. ॐ गोविन्दाय नमः
13. ॐ वामनाय नमः
14. ॐ श्रीशाय नमः
15. ॐ श्री कृष्णाय नमः
16. ॐ श्री विश्वसाक्षिणे नमः
17. ॐ नारायणाय नमः
18. ॐ मधुरिपवे नमः
19. ॐ अनिरुद्धाय नमः
20. ॐ त्रिविक्रमाय नमः
21. ॐ वासुदेवाय नमः
22. ॐ जगद्योनये नमः
23. ॐ अनन्ताय नमः
24. ॐ शेषशायिने नमः
25. ॐ संकर्षणाय नमः
26. ॐ प्रद्युम्नाय नमः
27. ॐ दैत्यारये नमः
28. ॐ विश्वतोमुखाय नमः
29. ॐ जनार्दनाय नमः
30. ॐ धरावासाय नमः
31. ॐ दामोदराय नमः
32. ॐ मघार्दनाय नमः
33. ॐ श्री पतये नमः

पुराण पुरुषेशान जगद्धाता सनातन
अधिमासव्रते प्रीत्या गृहाणार्घ्य श्रियासह
विष्णुरूपी सहस्रांशुः सर्वपापप्रणाशनः,
अपूपान्नप्रदानेन मम पापं व्यपोहतु ।।
यस्य हस्ते गदाचक्रे गरुडो यस्य वाहनम्,
शंखः करतले यस्य स मे विष्णुः प्रसीदतु ।।

श्री पुरुषोत्तम संकीर्तन

जय पुरुषोत्तम त्रिलोक नायक
संवित साधक मोह विनाशक।। ध्रुव

जय नारायण कृष्ण जनार्दन
तुम हो भव वृक्ष मूल कारण
क्षर अक्षर के परे प्रतिष्ठित
पुरुषोत्तम पद में हम आश्रित।।1।।

संग रहित मन विषय विरत हो
तव स्वरूप-चिन्तन में निरत हो
तुम हो शरणागत संरक्षक
श्री पुरुषोत्तम संवित् प्रकाशक।।2।।

॥ आरती ॥

ओम जय जगदीश हरे

ॐ जय जगदीश हरे, स्वामी जय जगदीश हरे ।
भक्तजनों के संकट, क्षण में दूर करे ॥

ॐ जय.....

जो ध्यावे फल पावे, दुःख बिनसे मन का ।
सुख सम्पत्ति घर आवे, कष्ट मिटे तन का ॥

ॐ जय.....

मात-पिता तुम मेरे, शरण गहूँ मैं किसकी ।
तुम बिन और न दूजा, आस करूँ मैं जिसकी ॥

ॐ जय.....

तुम पूरण परमात्मा, तुम अन्तर्यामी ।
पार ब्रह्म परमेश्वर, तुम सबके स्वामी ॥

ॐ जय.....

तुम करुणा के सागर, तुम पालनकर्ता ।
मैं मूरख खलकामी, मैं सेवक तुम स्वामी, कृपा करो भरता ।

ॐ जय.....

तुम हो एक अगोचर सबके प्राणपति ।
किस विध मिलूँ दयामय, तुमको मैं कुमति ॥

ॐ जय.....

दीन बन्धु दुःख हरता, तुम रक्षक मेरे, ओ स्वामी तुम ठाकुर मेरे ।
अपने हाथ उठाओ, अपने शरण लगाओ द्वार खड़ा मैं तेरे ॥

ॐ जय.....

विषय विकार मिटाओ, पाप हरो देवा ।
श्रद्धा भक्ति बढ़ाओ, सन्तन की सेवा ॥

ॐ जय.....

तन मन धन सब कुछ है तेरा ।
तेरा तुझको अर्पण, क्या लागे मेरा ॥

ॐ जय.....

ॐ

कोटि कोटि शत प्रणाम तुमको, गुरुवर मुद मंगल दाता ।
त्रास विभंजक जन मन रंजक मानव धर्म पतन त्राता ॥ ध्रुवपद ॥
हे तमारि ! मम हृदय कुँज के, तिमिर पुँज-संहार करो । हे अघारि !
मानस सर में अनुराग पद्म विस्तार करो ॥ 1 ॥
संवित् देशिक ! दयाम्बुदात्मक मन मयूर को हर्षाओ ।
सुमन सुमन को भाव वारि से सींच सींच कर सरसाओ ॥ 2 ॥
हे पियूषधर ! सुधा बिन्दु मम, कर्ण-कुहर में द्रवित करो ।
विबुधवरी भव शमनकरी श्रुतिसार धार को स्त्रवित करो ॥ 3 ॥
शिवि-दधीचि सम त्यागी हम सब, तव प्रभाव से बन जावें ।
गुरु संवित् पद पद्म पुँज में नतमस्तक हो गुण गावें ॥ 4 ॥

॥ कर्पूर आरती ॥

कर्पूरगौरं करुणावतारं संसारसारं भुजगेन्द्रहारम् ।
सदा वसन्तं हृदयारविन्दे भवं भवानीसहितं नमामि ॥
त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बन्धुश्च सखा त्वमेव
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव त्वमेव सर्वं मम देवदेव ॥

॥ शान्ति मंत्र ॥

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष (ग्) शान्तिः पृथिवी
शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः ।
वनस्पतयः शान्तिर्विवश्वेदेवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः
सर्व(ग्) शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सा मा शान्तिरेधि ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

पुष्पाजलि

ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
तेह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे हया, साद्धयाः सन्ति देवाः ॥
ॐ राजाधिराजाय प्रसह्यसाहिने । नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे ।
स मे कामान्कामकामाय मह्यम् । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ॥
कुबेराय वैश्रवणाय । महाराजाय नमः ॥

ॐ स्वस्ति । साम्राज्यं भोज्यं स्वराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं
राज्यं महाराज्यमाधिपत्यमयं समन्तपर्यायी स्यात् सार्वभौमः
सार्वायुष आन्तादापरार्धात् । पृथिव्ये समुद्रपर्यन्ताया
एकराडिति । तदप्येष श्लोकोऽभिगीतो मरुतः परिवेष्टारो
मरुत्तस्यावसन्गृहे । आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वे देवाः
सभासद इति ॥

ॐ विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुरुत
विश्वतस्पात् । सम्बाहुभ्यां धमति संपतत्रैर्घावाभूमी जनयन्
देवएकः ।

ॐ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि तन्नो विष्णुः प्रचोदयात्
ॐ महापुरुषाय विद्महे परमहंसाय धीमहि तन्नो गुरुदेवः
प्रचोदयात् ।

नानासुगन्धपुष्पाणि यथाकालोद्भवानि च ।
पुष्पाञ्जल मयादत्तं गृहाण परमेश्वर ॥

ॐ

आज सखी सुन कहाँ से आयी, नूपुर की झन्कार ।
मधुर-मधुर झन्कार, संविन्नमय झन्कार ॥ ध्रुवपद ॥
कदमतले यह कौन सांवरिया, मोर मुकुट सिर अधर बसरिया ।
नाच रहा है री नटवरिया, गल वैजयन्ती हार ॥1॥
सुन सखि कैसी मुरली बजायी, वृन्दावन में आग लगायी ।
दर्शन को सब सृष्टि आयी, झूम गया संसार ॥2॥
क्या सखि ये हैं कृष्ण मुरारी, कालिय मर्दन गोकुलचारी ।
गोपीवल्लभ हृदयविहारी, नाचे नन्दकुमार ।
दीनन के प्रभु गिरिधर नागर, दामोदर हरि करुणा सागर ।
हम हैं हरि चरणान् के चाकर, हरि सब जीवन सार
हरि संवित् सुखसार ॥ 4 ॥

ॐ

पूज्य माता स्व. श्रीमति देवकौर पिता स्व. श्री दाऊलाल जी बोहरा
एवं
अनुज-भ्राता-स्व. अनिल बोहरा
की पुण्य स्मृति में समर्पित

संगीता बोहरा - नरेन्द्र बोहरा
जालप मोहल्ला, खेमजी की पोल के सामने
जोधपुर (राज.)
मो. 9983652800, 6350123593